

Elena SCRIPNIC, Svetlana PETRAȘCU,
Elena SIMCIUC

Ghid:

RECRUTAREA
DOCTORANZILOR,
PROFESORILOR ȘI
CERCETĂTORILOR STRĂINI

Această publicație a fost elaborată în cadrul proiectului
“ELEVATING THE INTERNATIONALISATION OF HIGHER
EDUCATION IN MOLDOVA – ELEVATE”, No. 573921-EPP-1-2016-1-
MD-EPPKA2-CBHE-SP din cadrul Programului ERASMUS+

AUTORII :

Elena SCRIPNIC, prorector pentru relații internaționale, conf.univ., coordonator
instituțional al Proiectului ELEVATE, UASM

Svetlana PETRAȘCU, specialist în mobilitate academică și integrare europeană,
membru al Proiectului ELEVATE, UASM

Elena SIMCIUC, specialist proiecte și programe internaționale, membru al
Proiectului ELEVATE, UASM

Chișinău 2019

CUPRINS:

INTRODUCERE	3
Relevanța prezentului ghid	4
Procedura de invitație	5
Viza	9
Contractul individual de muncă	9
Permisul de ședere provizoriu	10
Asigurarea medicală	11
Evaluarea performanței	12
Încheiere	12
Bibliografie	14

INTRODUCERE

Acest Ghid a fost conceput în calitate de îndrumar metodologic de bază pentru recrutarea doctoranzilor, profesorilor și cercetărilor străini în Instituțiile de Învățământ Superior din Republica Moldova.

Începând cu noiembrie 2014, sistemul educațional din Republica Moldova se conduce după noul Cod al Educației.

Prioritățile stabilite de Codul Educației la capitolul studii superioare sunt:

- autonomia universitară (financiară, academică și organizațională)
- școlile doctorale
- asigurarea calității și acreditarea instituțională
- implementarea sistemului de diplome comune

Așa dar, provocările stabilite pentru instituțiile de învățământ superior țin de următoarele compartimente:

1. implementarea și dezvoltarea studiilor doctorale în cadrul Școlilor Doctorale;
2. transferul de cunoștințe și tehnologie în instituțiile de învățământ superior
3. implementarea noilor abordări pentru studii
4. internaționalizare și programe comune.

Luând în considerare toate acestea, suntem de acord că printre elementele cheie pentru măsurarea succesului universității este modul în care este percepută pe plan internațional, ceea ce înseamnă că acțiunile trebuie să fie concentrate pe modul în care universitatea este privită de instituțiile cu care se cooperează pe plan extern și să fie găsite cele mai bune modalități prin care se vor demonstra că Universitatea este o instituție de calitate. Una din modalități este invitarea profesorilor și cercetătorilor străini în ÎIS din Moldova.

Tehnicile moderne de predare a lecțiilor îi motivează pe studenți să se implice, le dezvoltă gândirea, creativitatea și îi ajută să îndrăgească materiile.

Totodată, printre obiectivele de bază a unei IIS este de a deveni opțiunea prioritară pentru candidații străini. Acest obiectiv plasează în centrul strategiei de internaționale creșterea reputației universității pentru calitate – atât în procesul de predare – învățare, în cercetare cât și în transferul de cunoștințe.

Acest Ghid servește drept instrument în procesul de recrutare a doctoranzilor, profesorilor și cercetătorilor străini și reflectă informația utilă necesară: procedura de invitație, perfectarea vizei de intrare în Republica Moldova, încheierea contractului individual de muncă, perfectarea permisului de ședere, asigurarea medicală, etc.

RELEVANȚA PREZENTULUI GHID

Atragerea specialiștilor străini pentru implicarea celor mai bune practici ale unor universități mondiale de vârf și ale standardelor internaționale în organizarea procesului educațional și a cercetării științifice la universitate este un obiectiv de bază, stipulat în Strategia de internaționalizare a tuturor Instituțiilor de Învățământ Superior din țară.

Resursele umane insuficiente și capacitatea redusă pentru recrutarea doctoranzilor, profesorilor și cercetătorilor din străinătate reprezintă un impediment semnificativ în ceea ce privește creșterea reputației IIS din R. Moldova pe plan internațional.

”**Doctorand**” este persoana admisă la studii doctorale, care constituie cel de-al treilea ciclu al studiilor universitare. Acesta are ca finalitate producerea, pe baza unor metode științifice, de cunoaștere științifică originală, relevantă internațional. Studiile doctorale sunt o condiție pentru cariera profesională în învățământul superior și în cercetare. Totodată, absolvenții doctoratului fiind tot mai mult solicitați nu doar în educație și cercetare, dar și în alte diverse domenii de activitate umană. Din aceste considerente, pe plan internațional se aplică diferite politici pentru atragerea la studii doctorale a celor mai talentați și de a crește numărul doctoranzilor.

”**Profesor străin**” este un specialist străin de calificare înaltă care intenționează să contribuie la dezvoltarea și creșterea reputației Universității,

precum și la activitățile educaționale, de cercetare și inovare, care, de regulă, îndeplinește următoarele cerințe: prezența unui număr mare de lucrări cu indicii bibliografici înalți, președinția comunităților profesionale internaționale, cu experiența activităților științifice și didactice de mai mult de 10 ani.

"Cercetător străin" - un cetățean străin, un cercetător străin calificat, care efectuează o vizită pe termen lung în calitate de cercetător, care desfășoară activități de cercetare științifică sub îndrumarea unor cercetători de vârf, în conformitate cu instrucțiunile Universității, oferind în același timp o bază experimentală și alte condiții pentru desfășurarea cercetărilor, legăturilor științifico-tehnice, precum și pentru prezentări, participări la conferințe științifice, seminare, simpozioane, congrese organizate de Universitate sau de alte organizații educaționale, medicale sau științifice, precum și în cadrul cercetării privind schimbul, de regulă, în scopul de a pregăti publicații comune;

Profesorii și cercetătorii străini menționați mai sus pot să se angajeze pe contract individual de muncă, respectând în același timp Legislația Republicii Moldova și Codul Muncii.

Prezentul Ghid este elaborat cu scopul de a oferi Departamentelor și Serviciilor Internaționale și Administrației din ÎȘS din Republica Moldova, un material informativ pentru atragerea și recrutaarea doctoranzilor, profesorilor și cercetătorilor străini.

PROCEDURA DE INVITAȚIE

Invitația este un document oficial unic pe întreg teritoriul Republicii Moldova, pe care Biroul Migrație și Azil al Ministerului Afacerilor Interne o eliberează la cererea instituțiilor din R.Moldova, în condițiile prevăzute de lege și constituie una dintre condițiile de obținere a vizei Republicii Moldova de către anumite categorii de străini.

1. Modalitatea

Prorectorul sau Șeful Departamentului Relații Internaționale a IÎS, după consultarea Prorectorului pentru activitatea Științifică și Inovare, prezintă Rectorului o cerere în formă liberă pentru invitarea unui expert străin în calitate de doctorand, profesor sau cercetător.

2. **Acte necesare.** La cererea de invitare a unui cetățean străin se anexează următoarele acte dacă există:

- + Rezumat;
- + lista principalelor publicații cu indicii bibliografici înalți;
- + lista brevetelor / certificatelor;
- + informații privind activitățile didactice (o listă de cursuri predate, cursuri de master-clas, numărul de doctoranzi care și-au apărut teza de doctor);
- + informații privind activitatea de cercetare;
- + apartenența / președinția comunităților profesionale sau academice, internaționale;
- + plan individual de lucru elaborat pentru perioada de cooperare planificată; În cazul în care urmează a fi încheiat un contract de muncă

sau un contract de drept civil cu un cetățean străin, se atașează în plus cererea în forma prevăzută de lege;

- + copiii certificatelor de studii (diplome, certificate etc.);
- + copii ale documentelor privind prezența unui titlu academic și / sau a unei diplome academice;
- + cazier judiciar;
- + plan individual de cursuri (program de cursuri);

Toate documentele trebuie traduse în limba română și, dacă este necesar, autentificate notarial în forma prevăzută de Lege.

După aprobarea de către Consiliul de administrație, Departamentul Relații Internaționale invită cetățeanul străin printr-o scrisoare personală în calitate de profesor invitat, lector sau cercetător.

3. Interacțiunea cu Biroul Migrație și Azil al MAI

Interacțiunea cu Biroul pentru Migrație și Azil al Republicii Moldovse

desfășoară prin intermediul angajaților Departamentului de Relații Internaționale al Universității.

Angajații Departamentului de Relații Internaționale al Universității elaborează invitație cetățeanului străin pentru perfectarea vizei de unică intrare (pentru o perioadă care nu depășește 3 luni) sau vizei cu intrări multiple (timp de un an), în funcție de programul activităților planificate.

Pentru a emite o invitație de intrare în Republica Moldova a unui cetățean străin, angajatul Universității interesat de invitare, trebuie să prezinte următoarele acte la Biroul Migrație și Azil:

- + demers tip privind eliberarea invitației, se completează lizibil cu caractere latine, semnat de către rector, cu aplicarea ștampilei umede;
- + demers de solicitare/motivare, scris în formă liberă – privind eliberarea invitației indicând scopul intrării pe teritoriul Republicii Moldova a persoanei invitate, cu număr de înregistrare, datat și semnat de către rector, cu aplicarea ștampilei umede;
- + copia documentului de trecere a frontierei de stat a străinului, al cărui termen de valabilitate este nu mai puțin de șase luni.
- + copiile vizelor anterioare, obținute pentru Republica Moldova și/sau alte state;
- + documentele de constituire a persoanei juridice (extrasul din Registrul de stat al persoanei juridice sau al organizației necomerciale, licența de activitate a solicitantului), în original și copie; dovada existenței mijloacelor de întreținere, în cuantum de 30 euro/zi pentru întreaga perioadă ședere pe teritoriul Republicii Moldova, cât și pentru întoarcere în țara de domiciliul, dar nu mai puțin de 300 euro, din partea solicitantului sau a persoanei invitate;

Adițional actelor de mai sus, solicitantul trebuie să prezinte documente justificative privind scopul călătoriei:

- + copia avizului favorabil al Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă privind invitarea strănilor în scop de angajare în muncă;
- + confirmarea funcției persoanei invitate;
- + confirmarea din partea hotelului despre achitarea completă, această confirmare trebuie să fie emisă de către hotel și să conțină datele de contact.
- + copia vizei sau a permisului de ședere a cetățeanului străin din țara de domiciliu, în cazul în care își are domiciliul în altă țară decât cea a cărei este cetățean.

VIZA

visa.md

Se obține la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova sau prin intermediul portalului Viza electronică www.visa.md personal de către expertul străin

CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ

Pentru angajarea în câmpul muncii a profesorilor și cercetătorilor străini,

administrația ÎS din Republica Moldova trebuie să obțină avizul favorabil al Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM). Acesta este necesar pentru a invita expertul străin în Republica Moldova în scop de angajare în câmpul muncii pentru un termen de ședere ce depășește 90 de zile. Pentru obținerea avizului dat, reprezentantul Departamentului Relații Internaționale a Universității depune la ANOFM următoarele acte:

- ✚ demersul privind necesitatea invitării străinului;
- ✚ înregistrarea ofertei locurilor de muncă vacante și copia anunțului publicitar;
- ✚ copiile documentelor de constituire a întreprinderii/organizației/instituției (certificatul de înregistrare, extrasul din Registrul de stat al unităților de drept);
- ✚ proiectul contractului individual de muncă.

ANOFM examinează demersul angajatorului și, în termen de cel mult 30 de zile calendaristice, emite decizia de eliberare sau de refuz al avizului

favorabil. Avizul favorabil servește drept temei pentru obținerea vizei de ședere pe termen lung în Republica Moldova de la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale Republicii Moldova sau pentru obținerea invitației pentru cetățenii țărilor care obțin viza în baza invitațiilor eliberate de autoritatea competentă pentru străini. Până la sosirea potențialului lucrător imigrant în Republica Moldova, angajatorul trebuie să îl informeze despre condițiile de retribuire a muncii, regimul de muncă și de odihnă și despre asigurarea cu spațiu locativ.

În conformitate cu procedura stabilită la Universitatea, cu expertul străin se încheie un contract de muncă în conformitate cu legislația muncii a Republicii Moldova, pentru o perioadă ce nu va depăși 10 ore pe săptămână sau echivalentul în zile într-un an.

Contractul individual de muncă între universitate și expertul străin indică tipurile, condițiile de execuție și costul muncii efectuate (serviciile prestate).

Contractul individual de muncă între universitate și expertul străin este pregătit de către angajații Serviciului resurse umane în conformitate cu legislația Republicii Moldova privind regimul străinilor în Republica Moldova și migrația de muncă și conform ordinului Rectorului Universității. Mărimea și modul de plată a salariilor către expertul străin se stabilesc prin contractul de muncă, în conformitate cu actele interne ale Universității.

PERMISUL DE ȘEDERE PROVIZORIU

Administrația ÎS trebuie să prezinte la Ghișeul Unic al Biroului Migrație și Azil al MAI următoarele documente în scopul obținerii permisului de ședere provizorie pentru

doctoranzi, profesorii și cercetătorii străini :

- + Cerere de formă stabilită;
- + Demersul instituției;

- + Originalul și copia pașaportului național al străinului, cu mențiunile corespunzătoare aplicate de organul de control al frontierei de stat (ce confirmă data și locul trecerii frontierei de stat), și copia de pe viza de lungă ședere (pentru străinii care intră pe bază de vize);
- + Avizul favorabil privind invitarea în scop de muncă a lucrătorului imigrant, eliberat de ANOFM;
- + Copiile documentelor de constituire a întreprinderii (extrasul recent din Registrul de Stat al persoanelor juridice, licența privind genul de activitate);
- + Copia contractului individual de muncă (cu excepția conducătorului unităților economice);
- + Actele ce confirmă activitatea întreprinderii (copia raportului financiar pentru ultima perioadă de gestiune);
- + Copia actului de studii sau a documentului ce confirmă calificarea specialistului invitat la muncă, tradus în limba de stat și legalizată sau apostilată în condițiile legislației în vigoare (cu excepția conducătorului unităților economice);
- + Dovada spațiului de locuit (declarația autenticată notarial a proprietarului, copia contractului de vânzare-cumpărare a locuinței);
- + Cazier judiciar din țara de origine legalizat/apostilat (în modul stabilit), tradus în limba de stat și autenticat notarial sau consular;
- + Grupa sanguină;
- + Copia asigurării medicale pentru cel puțin 3 luni;
- + Dovada mijloacelor de întreținere în cuantum corespunzător categoriei dreptului de ședere solicitat;
- + 2 foto color 3x4.

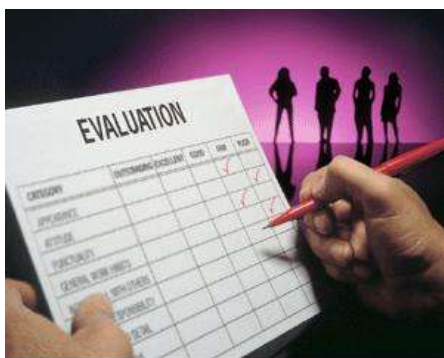
ASIGURAREA MEDICALĂ

Este obligatoriu ca experții străini să dețină asigurarea medicală pentru întreaga durată a șederii, inclusiv perioada călătoriei, sau în

cazul care își prelungesc sediul, cetățenii străini își pot cumpăra asigurarea medicală la companiile de asigurare din R. Moldova.

Asigurarea medicală a unui cetățean străin se perfectează în modul prevăzut de Legislația Republicii Moldova.

Furnizarea și finanțarea asistenței medicale (inclusiv a serviciilor de transport medical) pentru un cetățean străin, în cadrul asigurării medicale, se efectuează în conformitate cu contractul de asigurare medicală și în valoarea contribuției plătite efectiv, dar nu mai puțin decât suma prevăzută de Legislația Republicii Moldova.

EVALUAREA PERFORMANȚEI

Prorectorul pentru relații internaționale împreună cu prorectorul pentru activitatea științifică și inovare evaluează anual eficacitatea implementării activității experților străini în funcție de următorii parametri:

- numărul de cursuri și seminari organizate și ale altor evenimente;
- numărul de publicații comune și brevetele / certificatele obținute;
- volumul fondurilor atrase;
- alți parametri, reieșind din planuri individuale de lucru.

Rezultatele evaluării sunt raportate anual la ședința Consiliului de administrație. Pe baza evaluării performanței, se ia o decizie privind continuarea (în special, prelungirea termenului sau încheierea unui nou contract de muncă sau a unui contract de drept civil) sau încetarea activității unui cetățean străin la Universitate.

ÎNCHEIRE

Schimbările politice din țara noastră, dar și din întreaga lume ne-au modificat percepția față de alte culturi, popoare, limbi, tradiții, mentalități. Hotarul (de mentalitate, în primul rând) care ne despărțea de alte țări a căzut și atunci a apărut și interesul față de valorile internaționale. Fiind amplasați chiar în inima Europei, recrutarea experților străini este unul din elementele cheie în promovarea imaginii ÎIS peste hotarele țării. Experiența internațională prin metodele moderne de predare îi motivează atât pe studenți cât și profesori, dezvoltându-i profesional și totodată

contribuind la internaționalizarea Învățământului Superior din Republica Moldova.

BIBLIOGRAFIE

1. Codul de conduită pentru recrutarea cercetătorilor străini.
2. Gheorghe CUCIUREANU, Victor CERNĂUȚEANU “Cine este doctorandul din Republica Moldova?” În “Economic growth in conditions of internationalization: sustainable development models” Volume I
3. Strategia de internaționalizare a UASM 2016 – 2020.
4. www.mfa.gov.md/vize-intrare.../
5. <http://www.erasmusplus.md/ro/article/pentru-universitati>
6. <http://bma.gov.md/ro/content/>
7. Legea nr. 200 din 16.07.2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova
8. Legea nr. 180 din 10.07.2008 cu privire la migrația de muncă